

Opschrift

Vergadering van 7 december 2023

Nummer: 2023_MV_00625

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Oproep Stadsbouwmeester voor intensere dialoog rond architectuur

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Filip Watteuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Op 19 februari 2021 legde de Stadsbouwmeester een evaluatierapport over de eerste drie werkingsjaren van de Kwaliteitskamer voor aan het stadsbestuur. De Kwaliteitskamer adviseert onze stad over de ruimtelijke en architecturale kwaliteit van lopende bouw- en ontwerpdossiers.

In het evaluatierapport pleit de Stadsbouwmeester voor een intensere dialoog tussen bouwheren, ontwerpers en stedelijke diensten. Dit pleidooi maakt deel uit van de 20 aanbevelingen om de werking van de Kwaliteitskamer te verbeteren of om die sterker te verankeren in het begeleidingstraject van bouwprojecten. Daarnaast ging het onder meer over het organiseren van werkafspraken met hogere overheden en het opzetten van debatten en infomomenten gericht op het informeren en betrekken van bouwheren en ontwerpers.

Deze aanbevelingen hadden tot doel verder te bouwen aan een sterk Gents architectuurbeleid.

Vraag:

Graag had ik van de schepen een antwoord gekregen op volgende vragen:

1. Welke stappen werden sinds het verschijnen van het evaluatierapport gezet om werk te maken van deze intensere dialoog tussen de betrokken partijen? Graag meer uitleg.
2. Welke andere aanbevelingen uit het evaluatierapport werden inmiddels geïmplementeerd of worden nog deze legislatuur geïmplementeerd?
3. Welke aanbevelingen uit het evaluatierapport worden niet geïmplementeerd? Wat is daarvoor de reden?

4. Wat is de timing voor het evaluatierapport over de werking van de Kwaliteitskamer in de periode 2021 - 2023?

Antwoord

Dank u voor uw vraag en interesse. Er werd ingezet op drie vormen van overleg om deze intensere dialoog op gang te brengen:

- het coördinatie-overleg met de dienst stedenbouw: tweewekelijks voor concrete lopende dossiers op donderdagnamiddag, aansluitend aan de besprekingen in de kwaliteitskamer op donderdagvoormiddag. Beide overlegfora vullen elkaar aan, de stadsbouwmeester of teamlid neemt aan beide deel. Op het coördinatie-overleg geven alle stedelijke diensten advies aan architect en bouwheer.
- 1 juni 2022: een sectormoment voor architecten en ontwerpers ifv toelichting aanstellingsleidraad voor het aanstellen van ontwerpers. Er namen ongeveer 100 personen aan deel: <https://www.nav.be/agenda/392/samen-stad-ontwerpen-organisatie-stad-gentstadsbouwmeester-en-nav//>
- daarnaast werd het Gents Architectuurplatform opgericht: een samenwerkingsverband tussen acht partners, waaronder team Stadsbouwmeester en Archipel. Via het Platform wordt de samenwerking geïntensiveerd binnen het architectuurveld (opleiding, lezingen, tentoonstellingen en de architectuurprijs). In 2012 werd bijvoorbeeld de eerste architectuurprijs Gent georganiseerd. Deze initiatieven richten zich op een breder publiek van geïnteresseerden in architectuur en samen stad maken.

Gedurende het tweede mandaat (aangevangen op 1/1/2023) is het de bedoeling van de stadsbouwmeester om het sectoroverleg met architecten verder te intensifiëren en te verdiepen. Dit zowel in dialoog met architecten als met de opdrachtgevers. Een periodiek format moet nog worden uitgewerkt.

Over uw vraag welke aanbevelingen uit het evaluatierapport al dan niet werden geïmplementeerd:

à de evaluatienota uit 2021 bevat 20 aanbevelingen. Ik heb hier een paar bladzijden met de aanbevelingen en wat daarvan is opgenomen/uitgevoerd. Ik stel voor dat ik u dit schriftelijk overmaak in het antwoord. Samenvattend komt het hierop neer; van de 20 aanbevelingen zijn er:

- 12 volledig opgenomen/uitgevoerd,
- 5 aanbevelingen zijn gedeeltelijk opgenomen, en
- 3 aanbevelingen nog niet opgenomen

Een rapport met evaluatie van de werking van 6 jaar team stadsbouwmeester wordt op dit ogenblik afgewerkt. Het rapport wordt opgeleverd in januari 2024. Daarin wordt een overzicht gegeven van alle activiteiten van het team, niet louter van de kwaliteitskamer. We nodigen andere overheden en private bouwheren uit om de dialoog over ruimtelijke kwaliteit in onze stad te voeren. De stadsbouwmeester wakkert de inhoudelijke discussie aan over wat goede architectuur is en wat de noden van onze stad zijn. Die dialoog en impact kan ik alleen maar positief vinden. Zo kan je uiteindelijk je architectuurkwaliteit op een hoger niveau krijgen.

Schriftelijk over te maken - detailrapport aanbevelingen:

1. OVER DE AARD EN HET BEELDBEPALEND KARAKTER VAN PROJECTEN

- VERBREDEN VAN DE PROJECTEN: behalve Gentbouwers ook Gentmakers en Groep Gent betrekken: OPGENOMEN. ZIE RAPPORTAGE 2017-2023
- HANTEREN VAN VIJF CRITERIA VOOR BEELDBEPALEND KARAKTER: schaal, context, programma, kader en stedenbouwkundige figuur. OPGENOMEN, OOK HUISHOUDELIJK REGLEMENT
- DUIDELIJK BEARGUMENTEREN, BENOEMEN EN COMMUNICEREN VAN HET BEELDBEPALEND KARAKTER VAN EEN PROJECT: omgevingsambtenaar en Team Stadsbouwmeester informeren opdrachtgever en ontwerper. OPGENOMEN. STERKERE INZET OP CONCLUSIE BESPREKING EN HELDER ADVIES

2. OVER GOED OPDRACHTGEVERSCHAP

- INZETTEN OP GOED OPDRACHTGEVERSCHAP VIA PROCEDURES VOOR HET AANSTELLEN VAN ONTWERPERS, en dit ongeacht de opdrachtgever (Groep Gent, Gentmakers en Gentbouwers). DEELS OPGENOMEN. ER IS EEN AANSTELLINGSLEIDRAAD VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN? DEZE WORDT ALTIJD TOEGEPAST VOOR GROEP GENT, IS BESCHIKBAAR VOOR ANDERE OVERHEDEN (VRIJBLIJVEND) MAAR DIENT NOG UITGEWERKT TE WORDEN VOOR PRIVATE OPDRACHTGEVERS. DE STADSBOWWMEESTER WENST DIT OP TE NEMEN IN HET TWEEDE MANDAAT.

3. OVER SUPERVISORSCHAP

- ORGANISEREN VAN SUPERVISORSCHAP VOOR GROTERE GEBIEDSONTWIKKELINGEN WAAR BEGELEIDING VEEL INTENSIEVER MOET WORDEN: de Kwaliteitskamer kan hierin het verlengstuk van Team Stadsbouwmeester worden. NIET OPGENOMEN. HET WERKINGSBUDGET VAN TEAM STADSBOWWMEESTER WERD INGEPERKT, ER IS GEEN BUDGET BESCHIKBAAR OM DE LEDEN VAN DE KWALITEITSKAMER BIJZONDERE OPDRACHTEN TE GEVEN.

4. OVER RECURRENTE OPGAVEN

- AANPAKKEN VAN RECURRENTE OPGAVEN MET STRUCTUREEL KWALITEITSVERLIES: deze verdienen een gerichte aanpak, bijvoorbeeld via kaders en richtlijnen. Op die manier kan een ad hoc advisering vermeden worden en kan de Kwaliteitskamer efficiënter ingezet worden. PERIODIEK OPGENOMEN. DIT TELKENS ALS ER ZICH SPECIFIEKE THEMA'S AANDIENEN. DAN WERKT TEAM SBM EEN STADSESSAY OF PAMFLET UIT EN BESPREEKT DEZE UITDAGINGEN MET ANDERE DIENSTEN.

5. OVER HET OPLIJSTEN EN AANLEVEREN VAN RANDVOORWAARDEN
- OVERZICHTELIJK AANBIEDEN VAN ALLE RICHTLIJNEN VOOR EEN PROJECT, via een handig totaaloverzicht van de kaders of via ontwerprichtlijnen op maat. NOG NIET OPGENOMEN? STAAT OP DE PLANNING, WEL IN DIALOOG MET DSRP
 - HELDER STRUCTURENEN VAN HET BEGELEIDINGSPROCES, met daarin een heldere positie voor de besprekingen in de Kwaliteitskamer. OPGENOMEN. DSRP HEEFT EEN AANPAK UITGEWERKT VOOR BEGELEIDING EN BEOORDELING VAN TYPE DOSSIERS (A tem E), EN IN DEZE METHODIEK IS DE WERKING VAN DE KK VERVAT.
6. OVER DE VRAAG IN VRAAG STELLEN
- BESPREKEN VAN PROJECTDEFINITIES, RANDVOORWAARDENNOTA'S EN ONTWERPRICHTLIJNENNOTA'S. NIET OPGENOMEN WEGENS TIJDSGEBREK, DE VERANTWOORDLEIJKHEID BLIJFT LIGGEN BIJ PROJECTLEIDERS EN OMGEVINGSAMBTENAAR.
 - AFTOETSEN EN ADVISEREN VAN NIEUWE REGELS VOOR ZE NIEUW BELEID WORDEN. DIT IS EEN SUGGESTIE NAAR ANDERE DIENSTEN. DEZE SUGGESTIE WERD NIET OPGEPIKT DOOR DE DIENSTEN.
 - BEVRAGEN VAN BESTAANDE KADERS EN REGELS BIJ DE BEOORDELING VAN PROJECTEN, steeds in functie van het verhogen van de ruimtelijke en architecturale kwaliteit. DIT NEEMT TEAM SBM DEELS OP MAAR HEEFT HIERIN GEEN DIRECT MANDAAT GEKREGEN, HET LIJKT WEL NOODZAKELIJK EN URGENT.
7. OVER HET ZOEKEN NAAR DE REK IN DE REGELS
- ORGANISEREN VAN EEN OPEN GESPREK DAT RUIMTE LAAT VOOR REK IN DE REGELS. OPGENOMEN. DIT IS DE BASISFILOSOFIE VAN DE WERKING VAN TEAM STADSBOUWMEESTER. MAAR HIERBIJ MOET WEL AFGESTEMD WORDEN MET ANDEREN DIENSTEN DIE DEZE INSTEEL NIET ALS BASIS HANTEREN. Ik verwijs bvb. naar de brandweer. HET RESULTAAT IS DOSSIER PER DOSSIER ANDERS. EEN BREDER GEDRAGEN HOUDING HIEROMTRENT VALT AAN TE BEVELEN.
8. OVER DE GENTSE KWALITEITSCRITERIA
- VERTALEN VAN DE EIGENHEID VAN DE GENTSE ARCHITECTUUR EN BIJBEHORENDE CRITERIA: ze kunnen een sneltest vormen voor kleine ingrepen of een basisrichting voor de bespreking van grotere projecten. NIET OPGENOMEN. WORDT VANDAAG OOK KRITISCH IN VRAAG GESTELD. , CFR VORIG ADVIESPUNT.

9. OVER DE CONTEXT

- VERANKEREN VAN VASTE ONDERZOEKSVRAGEN, door een analyse van vaste aandachtspunten in de context. Ook in de kaders en regels (via een ontwerprichtlijnennota en checklist) kan een draaiboek voor onderzoek en bespreking van projecten opgesteld worden. OPGENOMEN VIA BRIEFING VAN ONTWERPERS EN VOORBESPREKING. BIJ ONSTELTEN?IS WORDT DIE BIJ DE BESPREKING IN DE KK STEEDS BIJKOMEND GEVRAAGD.

10. OVER SCENARIO'S

- INZETTEN OP ONTWERPEND ONDERZOEK: nood aan scenario's in de bespreking. OPGENOMEN VIA BRIEFING VAN ONTWERPERS EN VOORBESPREKING. BIJ ONSTELTEN?IS WORDT DIE BIJ DE BESPREKING IN DE KK STEEDS BIJKOMEND GEVRAAGD.

11. OVER BEELD- EN REFERENTIEMATERIAAL

- VRAGEN OM DUIDELIJK BEELDMATERIAAL OP TAFEL, via een checklist van gevraagd materiaal. OPGENOMEN VIA BRIEFING VAN ONTWERPERS EN VOORBESPREKING. BIJ ONSTELTEN?IS WORDT DIE BIJ DE BESPREKING IN DE KK STEEDS BIJKOMEND GEVRAAGD.
- MEER EN DOORDACHTER GEBRUIKEN VAN REFERENTIES, om ontwerpkeuzes te verbeelden en als inspiratiemateriaal voor recurrente opgaven. OPGENOMEN VIA BRIEFING VAN ONTWERPERS EN VOORBESPREKING. BIJ ONSTELTEN?IS WORDT DIE BIJ DE BESPREKING IN DE KK STEEDS BIJKOMEND GEVRAAGD.

12. OVER KWALITEIT VOORBIJ ONDERHANDELINGSSTEDENBOUW

- STIMULEREN VAN EEN MEER GEDETIALLEERDE ARCHITECTUURUITWERKING. OPGENOMEN VIA BRIEFING VAN ONTWERPERS EN VOORBESPREKING. BIJ ONSTELTEN?IS WORDT DIE BIJ DE BESPREKING IN DE KK STEEDS BIJKOMEND GEVRAAGD.

13. OVER HET GESPREK ZELF

- WERKEN MET VIER GESPREKSTYPES: 1 u of 30 min, maar ook 4 u of 1 min. OPGENOMEN IN WERKING EN IN HUISHOUDELIJK REGLEMENT. WE DIFERENTIËREN NU MEER MET DE LENGTE VAN DE BESPREKING
- STEEDS MET VIER PARTIJEN AAN TAFEL. OPGENOMEN. WE BEWAKEN DIT PUNT ZEER HARD.
- STEEDS DE AGENDA OP VOORHAND DOORSTUREN, via e-mail + crm-platform. OPGENOMEN, ER IS EEN LIJST MET PERSONEN UIT DIVERSE STADSDIENTEN DIE TOEGANG HEEFT TOT DE VERGADEREGANDA EN DE SHAREPOINT

14. OVER HET BEGELEIDINGSTRAJECT

- IDEALITER WORDT EEN PROJECT TWEE MAAL BESPROKEN. DIT BLIJFT DE TE HANTEREN MAATSTAF
- BIJ INTENSIEVERE BEGELEIDING WORDEN WERKAFSPRAKEN GEMAAKT. DEZE WERKAFSPRAKEN VORMEN NU STANDAARD ONDERDEEL VAN HET ADVIES WANNEER NODIG
- DE AGENDERING OP DE KAMER WORDT INTERN IN OVERLEG OPGEMAAKT, de omgevingsambtenaar is het aanspreekpunt, Team Stadsbouwmeester organiseert de kwaliteitsbegeleiding. DEZE WERKAFSPRAAK IS VASTGELEGD TUSSEN TEAM SBM EN DSRP. WEKELIJKSE OPVOLGING WORDT GEGARANDEERD VIA HET REGIO-OVERLEG

15. OVER HET ADVIES

- INZETTEN OP EEN WERVEND EN GESTRUCTUREERD ADVIES, dat zowel de inhoudelijke werkpunten benoemt als de verdere procesafspraken. HIER WERD WERK VAN GEMAAKT
- BESCHIKBAAR STELLEN VAN HET ADVIES AAN ALLE GESPREKSPARTNERS EN DE BETROKKEN DIENSTEN. ADVIES WORDT GEMAILED AAN EXTERNEN, EN BESCHIKBAAR GESTELD AAN ANDERE BETROKKEN STADSDIENSTEN VIA SHAREPOINT

16. OVER DE WIRWAR VAN OPVOLGING

- DUIDELIJK COMMUNICEREN OVER DE BEGELEIDINGSFLOWS IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSVERGUNNING. WERD OPGENOMEN DOOR DSRP EN IN OVERLEG MET TEAM SBM. WERKING KK IS DAARIN VERANKERD.
- HET VOORTRAJECT STEEDS TOELICHTEN PER BESPREKING, dit op basis van een vast format.
- MOGELIJKE VERVOLGSTAPPEN STEEDS AANGEVEN, dit als onderdeel van het advies en ze ook mee organiseren. WORDT STEDS MODELING TOEGELICHT EN OPGENOMEN IN HET VERSLAG INDIEN VAN TOEPASSING.
- BIJHOUDEN VAN EEN PROJECTLOGBOEK OM OVERZICHT TE BEHOUDEN BIJ COMPLEXE PROCESSEN. NOG NIET OPGENOMEN. VRAAG IS OF DIT DE ADMINISTRATIEVE LAST NIET TE VEEL VERGROOT? MOGELIJKS WEL NOG STEEDS INTERESSANT IFV CONSEQUENTE BEGELEIDING. TE BESPREKEN MET SECTOR

17. OVER DE VERANKERING VAN DE KWALITEITSKAMER

- JURIDISCH VERANKEREN VAN DE ADVISERING DOOR DE KWALITEITSKAMER IN HET BOUWREGLEMENT. DE BEVOEGDE DIENST (STEDENBOUW) ACHT DIT NIET WENSELIJK

- WERKAFSPRAKEN ORGANISEREN MET HOGERE OVERHEDEN. NOG NIET OPGENOMEN. AFSTEMMING TUSSEN STAD EN PROVINCIE IS EEN GEVOELIG ONDERWERP WAARIN NOG GEEN AFSPRAKEN TUSSEN DIENSTEN EN HET BESTUUR WERDEN GEMAAKT HOE DIT OP TE NEMEN.

18. OVER DE EVALUATIE

- PERIODIEK EVALUEREN OM BIJ TE LEREN EN BIJ TE STUREN. DE EVALUATIE IS NIET JAARLIJKS MAAR OM DE DRIE JAAR. VOLGENDE EVALUATIE IS EEN RAPPORTAGE VAN WERKZAAMHEDEN VAN TEAM SBM OVER DE EERSTE ZES JAAR

19. OVER COMMUNICATIE

- DUIDELIJKE COMMUNICEREN OVER DE WERKING VAN DE KWALITEITSKAMER, dit vooral als onderdeel van het ruimer begeleidings- en beoordelingstraject van de omgevingsvergunning. ER IS EEN WEBPAGINA OPGEMAAKT EN EEN STANDAARD MAIL MET UITLEG DIE DOORGESTUURD WORDT NAAR ELKE GESPREKSPARTNER
- OPZETTEN VAN DEBATTEN EN INFOMOMENTEN, gericht op het informeren en betrekken van bouwheren en ontwerpers. DIT WORDT OPGEZET VIA HET GENTS ARCHITECTUURPLATFORM? MAAR BIJKOMEND SECTOROVERLEG WORDT UITGEWERKT IN 2024

20. OVER HET OPBOUWEN VAN EEN GEDEELDE CULTUUR

× BLIJVEN INZETTEN OP HET UITBOUWEN VAN EEN GEDEELDE CULTUUR OM TOT BETERE PROJECTEN, TOT EEN BETERE STEDELIJKE RUIMTE TE KOMEN. DIT IS EN BLIJFT DE KERNTAAK VAN DE STADSBOUWMEESTER.
